

Uchwała nr 20/2023

VII Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach z dnia 26 stycznia 2023 roku

w sprawie opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Łagów

VII Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodnicząca: Monika Dębowska-Sołtyk

Członkowie: Iwona Kudła
Zbigniew Rękas

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2023 roku uchwały budżetowej na 2023 rok Nr LXII/491/22 z dnia 29 grudnia 2022 r. przedstawionej przez Radę Miejską w Łagowie oraz w sprawie: Wieloletniej Prognozy Finansowej Rady Miejskiej w Łagowie na lata 2023 - 2039 Nr LXII/490/22 z dnia 29 grudnia 2022 r., działając na podstawie art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.) w związku z art. 13 pkt 10 oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1668)

postanawia

zaopiniować pozytywnie z uwagami planowaną kwotę długu Gminy Łagów wynikającą ze zobowiązań zaciągniętych ujętych w WPF na lata 2023 -2039.

Uzasadnienie

Prognoza kwoty długu przedstawiona w WPF obejmuje zobowiązania stanowiące tytuły dłużne w rozumieniu art. 72 ust. 1 ustawy o finansach publicznych - zaciągnięte podlegające spłacie w okresie objętym prognozą.

Ze sprawozdania Rb-Z wg stanu na IV kwartał 2021 r. wynika, że dług Gminy na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosił 36.441.048,76 zł. Zobowiązaniami Gminy stanowiącymi tytuły dłużne były kredyty i pożyczki.

Jak wskazano w uchwalonej WPF na lata 2023-2039, dług Gminy na koniec 2022 roku wyniesie 35.991.940,76 zł. W 2023 roku nie planuje się zaciągnąć nowych zobowiązań. Kwota długu planowana na 2023 r. wyniesie 35.812.000,00 zł, a zatem zmaleje w porównaniu do wykazanego w sprawozdaniu Rb-Z na dzień 31 grudnia 2021 r. o kwotę 629.048,76 zł.

Z WPF uchwalonej na lata 2022-2039 wynika, że spłata długu zaciągniętego nastąpi w latach 2022- 2039. W WPF na lata 2023- 2039 spłatę długu zaplanowano również do roku 2039. W związku z powyższym ostateczny termin spłaty długu nie uległ zmianie.

W WPF obowiązującej w 2022 r. odsetki związane z obsługą długu określono w łącznej kwocie 17.827.542,57 zł, natomiast planowane odsetki wykazane w WPF na lata 2023-2039 wynoszą łącznie 9.155.119,00 zł. Nastąpi zatem spadek tych wydatków o kwotę 8.672.423,57 zł.

Skład Orzekający wyraża opinię iż, planowane wydatki na obsługę długu przedstawione w wieloletniej prognozie finansowej są przewidywane w wysokościach zbyt niskich do wysokiego zadłużenia Gminy Łagów. Z objaśnień stanowiących integralną część WPF wynika, że Gmina zaplanowała koszt obsługi długu w oparciu o "prognozę własną WIBOR".

Z analizy dokonanej przez Skład Orzekający wynika, że koszty obsługi długu wnoszą począwszy od 2028 roku ok. 1,5 % planowanego długu. W ocenie Składu Orzekającego są to założenia zbyt optymistyczne i mogą okazać niemożliwe do spełnienia. Wskazać przy tym należy na fakt, że w założeniach WPF na 2022 rok planowane na obsługę długu tylko w miesiącach listopadzie i w grudniu 2022 roku Gmina zwiększała trzykrotnie tj:

-Uchwałą Rady Miejskiej w Łagowie LIX/464/22 z dnia 29 listopada 2022 roku o kwotę 620.969,57zł,

-Uchwałą Rady Miejskiej w Łagowie LIX/479/22 z dnia 20 grudnia 2022 roku o kwotę 2.500,00zł,

-Uchwałą Rady Miejskiej w Łagowie LIX/489/22 z dnia 29 grudnia 2022 roku o kwotę 175.000,00zł,

i jednocześnie na tej samej sesji w dniu 29 grudnia 2022 roku gmina dokonała zmniejszenia planowanych kwot na obsługę długu na dalsze lata na które planowana jest spłata, przyjmując uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej na lata 2023-2039, która uchylała WPF przyjęty na lata 2022-2039 w którym wydatki na obsługę długu były zwiększane. W związku z powyższą sytuacją Skład Orzekający wyraża obawę iż "prognozy własne WIBOR" na których opiera się gmina nie są w pełni miarodajne.

Zaznaczyć jednocześnie należy, iż stosownie do art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 września 2022 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 roku poz.1964) w latach 2023-2025 łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie może przekraczać 100% wykonanych w tym roku budżetowym dochodów ogółem tej jednostki pomniejszonych o kwoty wykonanych dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczonych na sfinansowanie deficytu budżetowego.

Z analizy planowanych wartości przyjętych w WPF wynika, iż w wypadku zrealizowania założeń Gmina Łagów naruszy powyższą regulację ustawową w odniesieniu do lat 2023 -2025, gdyż wskaźnik kształtował się będzie odpowiednio 109,34%, 106,70% i 104,26%.

Skład Orzekający mając na uwadze, iż art. 7 ust. 2 ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw odnosi się do wartości wykonanych, wskazuje iż Rada Miejska w Łagowie winna dokonać zmian założeń wieloletniej prognozy finansowej tak aby planowane wartości mogły być w pełni realizowane w związku z czym już na etapie planowania WPF powinny spełniać wymogi cytowanego przepisu, gdyż w innym przypadku należałoby zakładać, iż WPF nie powinien być w pełni realizowany gdyż pełna jego realizacja doprowadzi do naruszenia prawa.

W ocenie Składu Orzekającego Gmina Łagów powinna zmierzać do szybkiej redukcji zadłużenia, znajduje się bowiem w etapie końcowym realizacji programu postępowania naprawczego, który Rada Miejska w Łagowie przyjęła na lata 2021-2023, natomiast analiza danych zawartych w WPF nie pozwala Składowi Orzekającemu stwierdzić, iż po zakończeniu tego programu Gmina uzyska płynność finansową oraz spełniać będzie wymogi ustawowe w zakresie zadłużenia.

W wydawanych w poprzednich latach opiniach Skład Orzekający wskazywał, iż Gmina Łagów powinna zmierzać do wypracowania nadwyżki budżetowej w wartościach wyższych niż planowane i przeznaczać na wcześniejszą spłatę zadłużenia. Natomiast stwierdzić należy, iż Gmina Łagów nie tylko nie wypracowuje nadwyżki ponad kwoty planowane, a planowane nadwyżki budżetowe (które zakładane są corocznie na spłatę już planowanego zadłużenia) w trakcie roku przekształca w deficyt budżetowy.

Jak wynika z uchwalonej WPF najwyższe rozchody z tytułu spłat rat kredytów i pożyczek planowane są na rok 2035 i wynoszą 3.300.000,00 zł, przy planowanych do uzyskania na ten rok dochodach w kwocie

58.427.084,00 zł, podczas gdy dochody wykonane ogółem w sprawozdaniu Rb-NDS na dzień 31.12.2021 r. wynosiły 49.922.927,46 zł.

W 2023 r. zaplanowano spłatę długu w kwocie 179.940,76 zł środkami finansowymi pochodzącymi z nadwyżki budżetowej. Od 2024 roku spłata długu również następować będzie ze środków pochodzących z prognozowanej nadwyżki budżetowej.

W wyniku dokonanej analizy stwierdzić należy, że w latach 2023-2039 spełnione zostaną wymogi określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych przy uwzględnieniu treści art. 244 w/w ustawy, przy czym Gmina Łagów realizując program postępowania naprawczego w zakresie roku 2023 nie jest zobligowana do zachowania wskaźnika, zgodnie z art. 240a ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

Mając powyższe na uwadze należało postanowić jak na wstępie.

Pouczenie:

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych od niniejszej uchwały Radzie Miejskiej w Lagowie przysługuje prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Monika Dębowska-Soltyk

Członek Kolegium